

# Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

## **Informatívna správa zo zasadnutia komisie dňa 11.09.2024**

	Poslanci	Neposlanci
Prítomní členovia komisie:	1. MVDr. Ivan Hrdlík – predseda 2. Koloman Demeter 3. PhDr. Marek Demeter 4. Ing. Marián Kolesár	1. Dezider Šandor 2. Mgr. Marián Cabada
Neprítomní členovia komisie:	1. PaedDr. Martin Farbár	
Ostatní prítomní:		1. Ing. Peter Duč 2. Mgr. Peter Pipa 3. Mgr. Katarína Futóva 4. Mgr. Henrieta Demjanová 5. pplk. Ing. Tibor Maďar 6. JUDr. Beáta Tóthová 7. Mgr. Jana Maďarová 8. Ing. Štefan Kertés, MPH 9. Ľubomír Baran 10. Ing. Ján Zámboreský 11. Ing. Pavol Kulčár 12. Mgr. Martina Takáčová 13. Mgr. Renáta Rusnáková

Priebeh rokovania:

### **1. Otvorenie**

Predseda Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity všetkých prítomných privítal a otvoril zasadnutie. Materiál na zasadnutie komisie bol jej členom zaslaný v elektronickej forme. Prítomní členovia komisie hlasovali za pozmenený program zasadnutia jednomyseľne.

### **2. Mesto Trebišov – ako osobitný príjemca (sociálne dávky)**

Tému Inštitútu osobitného príjemcu otvorila JUDr. Beáta Tóthová (ďalej „riaditeľka ÚPSVaR“) Prítomných informovala o tom, že v niektorých prípadoch sa niektoré štátne sociálne dávky alebo pomoc v hmotnej núdzi nevyplácajú priamo obvyklému príjemcovi, ale tzv. osobitnému príjemcovi. Najčastejšie býva za osobitného príjemcu dávky určená obec, nakoľko táto je najbližšie k príjemcovi dávky a je predpoklad, že najlepšie pozná jeho pomery. Účelom tohto inštitútu je zamedziť situácii, kedy príjemca dávku nepoužíva na účel, na ktorý je určená. Osobitný príjemca dohliada na použitie dávok, aby príjemca na jednej strane nepoužíval dávky na to, na čo nie sú určené (napr. alkohol, hracie automaty), ale zároveň neprišiel často o jediný príjem, nakoľko dávky mu bude poskytovať v menších sumách hotovosti na základe dokladov o nákupe. Zároveň je tak možné eliminovať problémy s úžerou.

Význam osobitného príjemcu vyzdvihol aj pán Dezider Šandor, nakoľko Rómovia nevedia hospodáriť so svojimi finančnými prostriedkami a zároveň by sa znížil počet neplatičov v rómskej osade.

Riaditeľku ÚPSVaR doplnila Mgr. Jana Maďarová (ďalej „riaditeľka odboru sociálnych vecí a rodiny“) a uviedla, že osobitný príjemca môže byť určený buď z podnetu príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj na základe samotnej obce, ak sa zistí, že sú pre určenie osobitného príjemcu splnené podmienky. Lebo naopak, nie každý podnet o určenie osobitného príjemcu je opodstatnený. O určení osobitného príjemcu vydá rozhodnutie príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Právna úprava inštitútu osobitného príjemcu je tak upravená vo viacerých právnych predpisoch. Riaditeľka ÚPSVaR ako aj riaditeľka odboru sociálnych vecí sa zhodli na tom, že je potrebná zmena právnej úpravy.

Viacerí súhlasili s tým, že pre zabezpečenie čo najefektívnejšieho adresného a účelného využitia štátnej sociálnej dávky je nevyhnutná intenzívna spolupráca mesta so zainteresovanými inštitúciami, ako je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a obe strany navrhli ďalšie stretnutia.

*Členovia komisie vzali na vedomie riešenie Inštitútu osobitného príjemcu.*

#### **4. Riešenie sťažnosti a prijatie opatrení vo vzťahu k obyvateľom rómskej osady**

Členovia komisie sa zaoberali sťažnosťou firmy TRANSSTAV s.r.o. Trebišov ako aj žiadosťou Ing. Jána Zámorského o riešenie nadmerného hluku.

Mgr. Peter Pipa (ďalej „náčelník mestskej polície“) k sťažnosti firmy TRANSSTAV s.r.o. ako jednu z možností uviedol, že účasťou mesta v projekte MOaPS mestu vznikol priestor pre využitie členov MOaPS k hliadkovaniu v predmetnej lokalite, ktorá sa bude uvedeným spôsobom monitorovať. Zo strany mestskej polície boli prijaté opatrenia, a to jednak boli upozornení rodičia maloletých detí, ktorí do objektu hádzali kamene, tiež výjazd hliadky mestskej polície a fungujúci kamerový systém, zároveň bola vyčlenená hliadka MOaPS, ktorá v danej lokalite dohliada na poriadok, a to v čase od 10:00 do 18:00 hod.. Podľa slov náčelníka mestskej polície do úvahy pripadá aj oplotenie hrádze. Táto požiadavka bude prednesená vedeniu mesta.

Náčelník mestskej polície prítomných informoval o tom, že nakoľko narastá množstvo problémov v rómskej osade, mestská polícia v súčasnosti rieši preventívno–bezpečnostnú akciu po dobu troch mesiacov, v podobe hliadok mestskej polície a hliadok MOaPS. Ing. Zámorský sa k svojej žiadosti dotazoval v možnostiach mesta prijať VZN o výške hladiny zvuku. Mgr. Katarína Futóva na daný dotaz uviedla, že na túto problematiku mesto nemá splnomocňovacie ustanovenie v žiadnom predpise. Náčelník mestskej polície doplnil, že mesto nemá priamu intervenciu na riešenie problematiky hluku, iba na rušenie nočného kľudu.

*Členovia komisie poverujú náčelníka mestskej polície prijať opatrenia preventívno-bezpečnostnej akcie po dobu troch mesiacov.*

#### **5. Riešenie bezpečnosti záchranej služby v rómskej osade**

Predseda komisie privítal zdravotníkov Záchranej služby Košice (ďalej „ZSKE“) a predstavil zástupcu riaditeľa ZSKE, Ing. Štefana Kertésa, MPH. Ing. Štefan Kertés v úvode ozrejmil prítomným, že sa stretávajú s atakmi v marginalizovaných rómskych komunitách, kde prevádzkujú stanice záchranej služby, obzvlášť v meste Trebišov.

Následne slovo odovzdal kolegyni, ktorá je vedúcou stanice RZP priamo v Trebišove, Mgr. Martine Takáčovej. Podľa jej slov zdravotnícki záchranári bývajú často vystavovaní rôznym nebezpečenstvám, a to od možnosti infikovania až po násilie zo strany zachraňovanej osoby. Ozrejmila nežiaduce aktivity, s ktorými sa stretávajú. Najčastejšie ide o problém s atakmi, rozbíjanie sanitky, hádzanie kameňov do sanitky, ale aj do zdravotníkov, skákanie maloletých detí po kapote či streche sanitky, kedy hrozí úraz dieťaťu.

Ďalším problémom sú neupravené, nepriechnuté cesty, či už výtlky, po dažďoch zaplavené cesty, nánosy smetia, čím na sanitke vznikajú časté defekty a v neposlednom rade nepojazdné vozidlo.

Kvôli nepriechodným cestám majú sanitky obmedzený prístup k obydliam pacienta. Riešením by podľa ZSKE bolo nájsť vyhovujúci objekt na začiatku osady, kam by sa pacient po zhodnotení zdravotného stavu členom MOaPS presunul.

Prítomní členovia komisie navrhujú prijať opatrenia, a to vyslaním hliadky mestskej polície, štátnej polície, zníženie počtu neopodstatnených výjazdov, prítomnosťou hliadky MOaPS v osade znížiť spomínané nežiaduce aktivity. V prípade krízových alebo konfliktných situácií v osade budú hliadky MsP a MOaPS nápomocní zdravotníckym záchranárom pri výkone svojej práce.

*Členovia komisie odporučili zaviazat' mesto Trebišov zaoberat' sa danou problematikou, prijať potrebné opatrenia a zároveň nájsť vyhovujúci objekt pre ZSKE.*

### **3. Informovanie o stave rokovania so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity**

Ing. Peter Duč (ďalej „zástupca primátora“) prítomných stručne informoval o podaných projektoch a ich aktuálnom stave. Ide hlavne o projekt výstavby Materskej školy na Záhradnej ulici, kde je ukončené verejné obstarávanie, projekt Základnej školy na Jesennej, kde verejné obstarávanie stále prebieha a zároveň sa rieši technický problém – pripojenie VSD. Bola tiež podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok k projektu, ktorý by riešil úpravu časti ciest a chodníkov v meste Trebišov a tiež ciest, chodníkov a verejného osvetlenia priamo v lokalite osady. Taktiež bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok, ktorá rieši vypratanie odpadu v meste. V príprave je žiadosť o nenávratný finančný príspevok, ktorá by riešila celkovú infraštruktúru v osade (voda, kanál, stojiská). Zároveň zástupca primátora prítomných oboznámil s projektom na predplatenú elektrickú energiu v mobilných domčekoch. V závere dodal, že mesto sa včas zapája do zverejnených výziev.

*Členovia komisie vzali na vedomie riešenie projektov.*

### **6. Diskusia**

Prítomní členovia sa zaoberali témami ako:

- hromadenie komunálneho odpadu v rómskej osade aj majoritnou populáciou,
- uzamykanie stojísk na sídliskách v meste, ktorého cieľom je zabrániť rabovaniu kontajnerov a zlepšiť čistotu na verejných plochách,
- zapojiť v čo najväčšej miere obyvateľov rómskej osady do čistenia okolia svojich obydlií,
- riešiť nelegálne skládky odpadu, nakoľko z hygienického a epidemiologického hľadiska hrozí výskyt infekčných ochorení (žltáčka) a zvyšuje sa riziko prenosu rôznych chorôb,
- význam triedenia odpadu,
- v závere Ing. Kolesár poukázal na to, že vybudovanie technickej infraštruktúry v rómskej osade nevyrieši problematiku zamorovania odpadom v tejto lokalite,
- náčelník mestskej polície zareagoval s tým, že na zachovanie poriadku v miestnej osade po jej vyčistení budú dohliadať hliadky MOaPS.

Zapísal: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomníčka komisie

Schválil: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie